

Savanoriai tęsia tradicijas

Savanorių rikiuotė Nepriklausomybės aikštėje

Autoriaus nuotrauka

KASP vadas garbės savanorio vardą suteikė dim. mjr. Antanui Burokui...

...ir ats. kpt. Vytautui Žymančiui Alfredo Pliadžio ir vyr. srž. Eugenijaus Žygaičio nuotraukos

Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė Prisikėlimo rinktinės vadui mjr. Egidijui Budraičiui įteikė kovinę vėliavą

Eil. Vilius DŽIAVEČKA

„Savanorio“ korespondentas

1991 m. sausio 17 d. Aukščiausioji Taryba priėmė Savanoriškosios krašto apsaugos įstatymą, kuriuo remiantis buvo įkurta Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba. Vėliau tarnyba buvo pervadinta įvyko ne viena reorganizacija, tačiau pagrindinis tikslas – rengti karius savanorius valstybės teritorijos gynybai – išliko nepakitęs iki mūsų dienų.

Šiomet, sausio 17 dieną, Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje, minint Krašto apsaugos savanorių pajėgų 21-ąsias įkūrimo metines krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė įteikė kovinę vėliavą atkurtos Prisikėlimo rinktinės vadui mjr. Egidijui Budraičiui ir kalviją geriausios 2011 metų kuopos – Dainavos rinktinės 101-osios pėstininkų kuopos – vadui kpt. Kęstučiui Mincei. Garbės savanorių vardai suteikti dim. mjr. Antanui Burokui ir ats. kpt. Vytautui Žymančiui.

Renginyje dalyvavo Seimo nariai, kariuomenės pajėgų vadai, savanoriai kūrėjai, Latvijos ir Estijos savanorių pajėgų vadai ir kiti svečiai.

Savanorius su švente pasveikino Seimo vicepirmininkas Erikas Tamašauskas.

– Savanorystė Lietuvoje jau tampa gražia ir vis besiplėtojančia vertybe. Jūs atkurtoje Lietuvoje buvote pirmieji tikrieji savanoriai, – kalbėjo krašto apsaugos

KRAŠTO APSAUGOS SAVANORIŲ PAJĖGOS

Brangūs kariai savanoriai,

1991 m. sausio 17-oji - Savanorių pajėgų įteisinimo diena. Mus, šiose pajėgose tarnaujančius, sieja viena bendra idėja – tai sąmoningas pasirinkimas ir pasiryžimas tarnauti savajai Tėvynei. Visi prisiekėme tarnauti ir ši priesaika lydės mus visą gyvenimą. Savanoriai visada tarnavo ir tarnaus nepriklausomai Lietuvai.

Šiandien mes, žvelgdami iš dviejų dešimtmečių perspektyvos, galime įvertinti savo nuveiktus darbus, pokyčius, pamąstyti, ar sugebame išlaikyti tas vertybes, kurias puoselėjo ankstesnės savanorių kartos.

Šiuo metu pajėgose tarnaujantys kariai savanoriai atsakingai tęsia pirmtakų pradėtą darbą – ateitis jų tvirtose rankose, pajėgose išsaugoti Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę.

Sveikinu Jus visus su Krašto apsaugos savanorių pajėgų 21-uju gimtadieniu.

Sėkmės, džiaugsmo ir laimės Jums ir Jūsų šeimoms!

Pulkininkas Romualdas Moldaris
Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadas

21-ojo Savanorių pajėgų gimtadienio proga dėkoju už Jūsų indėlį į Savanorių pajėgas ir Jūsų tarnybą svarbiais bei atsakingais mūsų pajėgoms metais. Sveikinu Jus, tarnyboje linkėdamas ryžto ir sėkmės, kuri mus lydį nuo pirmųjų dienų. Ir toliau taip tarnaukite, kad būtumėte verti savanorio vardo! Su švente - tvirtybės ir ištvermės kariams, ir laimės - Jūsų šeimoms.

seržantas majoras Darius Masiulis
Savanorių pajėgų vyriausiasis puskarininkis

ministrė Rasa Juknevičienė. – Jūs – mūsų krašto apsaugos savanoriai, aktyvusis rezervas – esate be galo svarbūs. Praėjusieji metai krašto apsaugai buvo strateginių sprendimų metai – atsirado nauja ginkluotos gynybos koncepcija, naujas požiūris, į tai, kaip mes gintume savo kraštą. Jeigu iki tol buvo manoma, kad ateis kiti ir mus apgins, tai šiandien nei Lietuvos žmonės, nei kariuomenė tikrai taip nemano. Jūs, savanoriai, esate svarbi, šios mūsų ginkluotos gynybos dalis, mūsų rezervo stuburas. Praėjusiais metais atkūrėme Prisikėlimo rinktinę, kadangi visose svarbiose vietose turi būti kariuomenės dali-

niai, kurie, reikalui esant, organizuos gynybą. Neatsitiktinai praėjusiais metais Savanorių pajėgoms buvo perleista funkcija organizuoti jaunuolių atranką į bazinius karinius mokymus. Ir čia pasirodėte tikrai šauniai. Aš tikiu, kad jūs galite jaunimui perduoti prievolės, karinės tarnybos savo valtybei idėją.

Nukelta į 3 psl.

ISSN 2029-8439

9 772029 843005

— Įsakymai —

Apdovanojimai

Lietuvos kariuomenės vadas

apdovanojo padėkos raštu:

vyr. ltn. Juozą Luckų, vyr. srž. Arūną Vabuolą, vyr. eil. Rimą Abeciūną, vyr. srž. Vyta Linkevičių, vyr. srž. Gerardą Mataitį.

Sausumos pajėgų vadas

apdovanojo padėkos raštu:

srž. Donatą Vasiliauską, vyr. eil. Giedrį Bagdoną.

KASP vadas apdovanojo

medaliu „Už pasižymėjimą“:

kpt. Arūną Norkevičių, vyr. srž. Ričardą Grigalauškį, gr. Juozą Genevičių;

medaliu „Už pavydingą tarnybą“:

gr. Saulių Barzduką, vyr. eil. Vidą Radvilavičių, vyr. srž. Renatą Beržinį, vyr. srž. Gintautą Kavalenką, vyr. srž. Gerardą Malažinską, vyr. srž. Andrių Pekūną, srž. Marių Švanį, gr. Romą Balčių;

medaliu „Už pavydingą kario savanorio tarnybą“ (20-ies metų):

gr. Artūrą Vaitonį, vyr. ltn. Petrą Liašuką, eil. Vaclovą Ringį;

medaliu „Už pavydingą kario savanorio tarnybą“ (15-os metų):

vyr. eil. Antaną Brazaitį, vyr. eil. Vygandą Joniškį, vyr. eil. Dainių Valinčių, srž. Giedrį Valčiuką, vyr. eil. Joną Martinėlį;

medaliu „Už pavydingą kario savanorio tarnybą“ (10-ies metų):

vyr. srž. Egidijų Žvirblį, srž. Vaidą Burbą, srž. Giedrį Steiblį, vyr. eil. Andrių Šimkų, eil. Zigmantą Rudgalvį, eil. Laimoną Kairį, vyr. eil. Gintarą Rodkiną, vyr. eil. Darių Maibaumą, eil. Daivį Markevičių, vyr. ltn. Karolį Zikarą, vyr. eil. Robertą Kuliešį, eil. Andrių Mažeiką, eil. Henriką Tomaševičių;

medaliu „Už pavydingą kario savanorio tarnybą“ (5-erių metų):

vyr. ltn. Tada Rugieniū, ltn. Vytautą Liesionį, vyr. eil. Antaną Burbą, vyr. eil. Indrę Latauskaitę-Savickienę, vyr. eil. Mindaugą Staniulį, vyr. eil. Virginijų Žilionį, eil. Romą Cickevičių, eil. Liną Uldinską, ltn. Giedrį Kasmauską, vyr. eil. Donatą Čekanavičių, eil. Aidą Baniotą, eil. Mildą Čekanavičienę, eil. Joną Drabavičių, eil. Marių Griesių, eil. Skirmantą Gluosnį, vyr. eil. Egidijų Maciulevičių, vyr. eil. Mindaugą Jonauską, eil. Marianą Zubernį, eil. Mindaugą Joci, ltn. Šarūną Daujotį, gr. Irmantą Gudelį, gr. Kęstutį Dringelį, vyr. eil. Rasą Barčytę, gr. Arūną Mikalajūną;

padėkos raštu:

ltn. Vaidą Žlabį, eil. Vaidą Baublį, eil. Paulių Marcinkevičių, eil. Povilą Margevičių, eil. Ramunę Povilaitytę, eil. Šarūną Pukelevičių, eil. Giedrę Sabulytę, eil. Karolį Stumbra, eil. Darių Simavičių, eil. Juozą Sukacką, eil. Nerijū Stonkų, eil. Rolandą Žemaitį, eil. Audrių Žemaitį, eil. Žydrūną Žydelį, mjr. Artūrą Čepanskį, mjr. Aurimą Kuprį, vyr. ltn. Liną Pažerą, gr. Joną Baltrušaitį, gr. Giedrį Siderevičių, eil. Rimą Kelpšą, kpt. Gintarą Noreiką, vyr. eil. Artūrą Lukšą, eil. Viliją Stuopelienę, eil. Jevgenijų Morozovą, srž. mjr. Valdemarą Jurką, Giedrę Kazlauskienę.

Vytauto Didžiojo karo muziejaus kreipimasis į Lietuvos karininkus, puskarininkius ir kareivius

Prabėgo daugiau kaip dvidešimt metų nuo tų laikų, kai buvo atkuriamas Lietuvos valstybė ir kariuomenė. Sąjūdžio laikais, jausdami brolybę, mes patys sunėšėme savo kuklias brangenybes valstybei paremti. Vienijantis tikslas ir bendrumas, pasididžiavimas savo šalimi nėra vien gražios frazės. Tik palaikydami vieni kitus mes galime tikėtis išlikti susitelkę, didžiudamiesi tuo, kad priklausome savo tautai.

Gerbiami atkurtos Lietuvos kariuomenės karininkai, puskarininkiai ir kareiviai, jūs buvote aktyvūs šio proceso dalyviai – jauni, kupini ryžto ir pasiaukojimo. Patyrėte didelę įtampą Tėvyneje ir tarptautinėse misijose.

Jūs žinote, kad Karo muziejus jau beveik šimtmetį kaupia, saugo ir visuomenei pateikia tautos relikvijas. Jo įkūrėjas ir ilgametis direktorius brg. gen. Vladas Nagius, kurdamas muziejų, kalbėjo: „Mums, lietuviams, reikia siekti to, kas aukšta, prakilnu. Mūsų sieloje slypi jausmas siekti prakilnumo. Čia matome daug daiktų, kurie (...) daug mums pasako, nes vaizduoja mūsų tautos praeitį ir kovą už laisvę.“

Tęsdami tarpukario Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės tradicijas, kreipiamės į Jus ir prašome, esant galimybei, perduoti Vytauto Didžiojo karo muziejui savo uniformas, karinę atributiką, fotonuotraukas ir kitus daiktus, turinčius didelę vertę Lietuvos kariniam paveldui. Jūsų padovanojami daiktai, tapę ekspozicijomis, pasieks šiuo metu restauruojamas muziejaus parodų sales ir šio laikotarpio ekspozicijų vitrinas. Jūsų vaikai ir anūkai, lankydami Vytauto Didžiojo karo muziejų, su pasididžiavimu sakys: mano tėtis ar senelis buvo Lietuvos karys ir kūrė jos kariuomenę.

Jūs visada laukiami Vytauto Didžiojo karo muziejų!

Direktorius
plk. Kęstutis Kuršelis
Kontaktinis asmuo:
Algirdas Markūnas,
Vytauto Didžiojo karo muziejaus Naujaisių laikų karybos istorijos skyriaus vedėjas

Tel. (8 37) 20 96 20, el. p.: algirdas.markunas@kam.lt

Skuodo savanoriai – geriausias pavyzdys jaunimui

Rasa PANGONIENĖ

Kraujo ir organų donorė

Nacionalinio kraujo centro Klaipėdos filialo atstovė spaudai

Nacionalinio kraujo centro Klaipėdos filialo medikai kasmet rengia kilnias kraujo dovanos šventes. Skuodo jaunimo mobilus punktas, Prano Žadeikio gimnazija, vadovaujama direktorės, mūsų kraujo donorės Gražinos Skarionės ir aktyvios visuomenės sveikatos specialistės Vilmos Donelienės, labai stengiasi, kad jaunimas puoselėtų tikrąsias vertybes, suvoktų pilietiškumą, išmoktų aukotis vardan kitų. Dovanoti kraujo, gelbėti kitą – tai pati tikroji sa-

vanorystė. Būna smagu, kad jaunimo, gimnazistų kraujo šventėse Žemaitijoje sulaukiame Skuodo kraujo savanorių. 304 pėstininkų kuopos intendantas vyr. srž. Gintautas Kavalenka kraujo yra dovanojęs daugybę kartų. Specialiai savanorių nekvietėme šiemet, kai lapkričio 24-ąją rengėme kasmetinę gerumo dieną Skuodo Prano Žadeikio gimnazijoje. Skuodo policijai, priešgaisrinės dalies gelbėtojų, savivaldybei nusiuntėme kvietimus, ragindami prisijungti prie kilnios misijos, o karių savanorių, kurių sulaukdavome ne kartą, nepasikvietėme...

Vis gi vyliausi, kad mūsų donoras Gintautas Kavalenka, paskai-

tęs straipsnelį „Mūsų žodžio“ laikraštyje, gerumo dienoje dalyvaus. Ir neapsirikau. 14 karių savanorių, pakviesti vyr. srž. Gintauto Kavalenkos, po pietų atvyko į gimnaziją ir prisijungė prie šaunių gimnazistų, padovanoji kraujo. Daugelis jų tai atlikę pirmą kartą, gavo pažymėjimus, kad tapo neatlygintiniais kraujo donorais. Tokie poelgiai, savanorių pilietiškumas – labai reikalingas gimnazijos jaunimui. Džiugu, kad per šventę gimnazijoje padovanojo kraujo ir 304 pėstininkų kuopos vado pavaduotojas vyr. ltn. Nerijus Rokanskis.

Daugelyje šalių kraujo donorystė labai vertinama. Danijoje nėra mokamų donorų, yra tik savanoriai, žmonės, susijungę į asociaciją ir gelbstintys kitus. Lietuvoje tokia šimtaprocentinė neatlygintina savanorystė yra tik siekiamybė, deja, vis rečiau pasitaikanti ir kariuomenės gretose. Daugelis karių donorų nedvejodami ima pinigine kompensaciją už kraują. Panašias gerumo dienas rengiame ne kartą ir Klaipėdoje, ir Gargžduose, tačiau tokių kilnių, nuolat į pagalbą atskubančių vyrų, kaip Skuodo savanorių kuopa, deja, nesulaukiame. O juk kasdien, kad aprūpintume krauju visas Nacionalinio kraujo centro ir jo filialų aptarnaujamas ligonines, reikia turėti 300-400 donorų.

Vyr. srž. Gintautas Kavalenka

Savanoriškumas yra svarbiausia donoro savybė

Vyr. srž. Reda MONTVILIENĖ

Žemaičių rinktinė

Naujus, 2012 metus rinktinės kariai pradėjo gražia akcija. Sausio 5 d. rinktinės štabe Nacionalinio kraujo centro Klaipėdos filialo darbuotojai turėjo gražaus darbo: neatlygintinai kraujo davė septyniolika rinktinės karių, daugelis iš jų – jau ne pirmą

kartą. Tai ne pirmoji kraujo donorystės akcija rinktinėje. Lapkričio 24 d. neatlygintinai kraujo davė Skuodo 304 savanorių kuopos kariai.

Kariams, duodantiems kraują, reikia užpildyti kraujo donoro anketas, paimamas kraujo mėginys ABO kraujo grupės, rezus D antigeno, K antigeno ir hemoglobino kiekio kraujyje nustatymui. Tik

atlikus šiuos tyrimus, galima duoti kraują.

Kraujo davimo procedūra trunka nuo 6 iki 15 minučių. Standartinė fiziologinė donoro kraujo davimo dozė – 450 mililitrų. Tokio dydžio dozės imamos viso pasaulio kraujo centruose, tai nekenkia žmogaus sveikatai.

Kiekvieną akimirką, gelbstint žmogaus gyvybę, prireikia donorų kraujo.

Jaunųjų šaulių stovykla

Jurga VAŠKEVIČIENĖ

Butigeidžio dragūnų mokomasis batalionas

Vykdamas krašto apsaugos ministro 2010 m. spalio 1 d. įsakymu patvirtintą priemonių, skirtų Lietuvos šaulių sąjungos narių rengimo koncepcijai įgyvendinti, planą, sausio

4-6 dienomis Butigeidžio dragūnų mokomajame batalione surengta jaunųjų šaulių stovykla. Šioje stovykloje dalyvavo 11-18 metų jaunuoliai – 24 šauliai iš Šilutės šaulių kuopos jaunųjų šaulių būrio ir Plungės „Saulės“ gimnazijos.

Jaunieji šauliai stovykloje mokėsi rikiuotės, susipažino su turi-

ma bataliono ginkluote, radijo stotimis, nebylaus valdymo signalais, karo topografija. Taip pat buvo supažindinti su trumpalaikės patulinės bazės ypatumais, atliko dinaminį topografinį žygį.

Daugeliui šaulių ši stovykla buvo pirmoji, bet jaunuoliai tikisi, kad ne paskutinė.

Jaunieji šauliai bataliono rikiuotės aikštėje

Autorės nuotrauka

Metai pasibaigė, metai prasideda

Vyr. srž. Eugenijaus Žygaičio nuotrauka

Plk. ltn. **Ramūnas BARONAS**
KASP štabo viršininkas

Tarnybą Savanorių pajėgose pradėjau pernai, liepos 4 d. Per šį laikotarpį įsitikinau aukšta savanorių motyvacija ir gebėjimu dirbti komandoje. Buvo vykdoma eilė užduočių: rengtasi misijai – PAG-14 (Vyčio rinktinė). Čia didelį įdirbį ruošiantis PAG-14 atliko KASP štabo ir Vyčio rinktinės personalas, vienetą įvertintas pasirengęs vykdyti tarptautinę misiją. Tai pat vyko paruošiamosios ir vertinamosios TMU kuopų pratybos Kęstučio motopėstininkų bataliono sudėtyje. Bataliono vado-

vybė ir vertintojai liko patenkinti KASP kuopomis ir vėl pažymėjo itin aukštą karių savanorių motyvaciją. Vienetą įvertinti „P“ (pasirengę).

Po diskusijų ir svarstymų buvo išbandyta „Mažų padalinių taktika“ pagal naują Lietuvos Respublikos gynybos koncepciją. Pratybos vyko Alytaus mieste ir jo apylinkėse. Vykdamas užduotis daug padėjo vietiniai gyventojai, kurie teikdami svarbią informaciją, padėjo atlikti užduotis ir įgyvendinti vadovybės nustatytus tikslus. Neveltui sakoma, kad dzūkai karingi žmonės ir vieninai kovoja petys petin.

Viena iš svarbiausių užduočių buvo Prisikėlimo rinktinės atkūrimas. Čia daug darbų atlikto KASP štabo, Vyčio rinktinės personalas. Nors Prisikėlimo rinktinės štabas dar nėra pilnai sukomplektuotas, rinktinė nuo 2012 01 01 jau vykdo užduotis, kaip ir kitos rinktinės. Dar daug iššūkių laukia pirmųjų į Prisikėlimo rinktinę paskirtų karių, vado mjr. Egidijaus Budraičio ir štabo viršininko mjr. Lino Idzečio formuojant ir vadovaujant daliniui, tačiau jų turima patirtis padės tinkamai organizuoti rinktinės veiklą.

Neblogai padirbėjo KASP ir tarptautinių pratybų „Gintarinė viltis“ metu. Kariai savanoriai puikiai susitvarkė su užduotimis ir tinkamai atstovavo Lietuvos kariuomenei.

2012 metais mūsų laukia nauji ir nelengvi darbai, rengiantis krašto gynybai bei vykdamas tarptautinius išpareigojimus. Pagrindinės užduotys yra naujos PAG-16 rotacijos parengimas, kuri suformuota Didžiosios Kovos rinktinės pagrindu. Turim išlaikyti aukštos parengties TMU vienetus. Įgyvendinant naują gynybos koncepciją bus stiprinama ir plečiama CKB veikla visoje valstybės teritorijoje. Atkūrus Prisikėlimo rinktinę didelis dėmesys bus skiriamas rinktinės štabo parengimui planuoti ir vykdyti operacijas su esamais vienetais.

Šiais metais Didžiosios Kovos rinktinės kariams, besiruošiantiems misijai, reikės dalyvauti tarptautinėse pratybose „Kardo kirtis 2012“, kurios vyks birželio 9-22 dienomis.

Dzūkai Seime

Eil. Giedrė **SABULYTĖ**

Dainavos rinktinės 101 kuopa

Sausio 12-ąją Vilniuje, Lietuvos Seimo rūmų Kovo 11-osios salėje, vyko konferencija „Atmintis gyva“, skirta Laisvės gynėjų dienai paminėti. Labai džiaugiamės, kad tokia prasmingame renginyje buvo sudarytos sąlygos sudalyvauti ir mums, jauniosios kartos atstovams – Dainavos rinktinės kariams savanoriams.

Konferencija pradėta Lietuvos himnu, kuris suvienijo visus dalyvius, tiesiog apgaubė Seimo rūmus ir šaukte šaukė visiems, kad mes vieningi, stiprūs ir laisvi, kad visada tokie buvome, esame ir būsim. Renginio metu turėjome galimybę daugiau sužinoti apie 1991 metų Sausio 13-osios įvykius, ne tik Vilniaus, bet ir

Kauno bei Klaipėdos miestų gynybos organizavimą. Sujaudino gen. ltn. Arvydo Pociaus kalba, kuri leido betarpiškai prisiliesti prie vado, tuometinio palamento gynėjo, prisiminimų ir susidaryti išsamesnį vaizdą apie to meto žmonių išgyvenimus, jausmus, laisvės troškimą ir jų aukas, kad šiandien galėtume džiaugtis Laisve. Jaunimas galėjo pabendrauti su Sausio 13-osios liudininkais, išgirdo autentiškų pasakojimų.

Ši konferencija suteikė progą ne tik dar kartą prisiminti lemtinuosius įvykius ir jų reikšmę mūsų gyvenimui, bet ir atsigręžti į save, permąstyti šiandienines vertybes, patriotiškumą ir požiūrį. Svarbu suprasti vieną dalyką: juk ne kas kitas, o mes, dabartinė jaunoji karta, turėsime neužmiršti tų metų įvykių ir tęsti ankstesnių kartų darbus ir žygius.

Dzūkų savanoriai Seime

Savanoriai tęsia tradicijas

Sudie, dragūnai

Vyr. srž. Eugenijaus Žygaičio ir eil. Viliaus Žygaičio nuotraukos

Gėlės žuvusiems už Lietuvos laisvę

Už 20 metų tarnybą medaliais apdovanoti Prisikėlimo rinktinės kariai vyr. ltn. Petras Liašukas ir eil. Václavas Ringys

Atkelta iš 1 psl

Afganistane šiuo metu tarnauja Vyčio rinktinės pagrindu suformuota PAG pamaina, todėl šiandien taip pat norėčiau pasveikinti visus karius, esančius toli nuo gimtinės.

– Kariuomenės vado ir Sausumos pajėgų vadovybės vardu sveikinu jus su 21-uju gimtadieniu, sakė Sausumos pajėgų vadas gen. mjr. Vytautas Žukas. – Šiandien norėčiau kreiptis į jus dvejopai – ir kaip į Lietuvos kariuomenės rūšį ir kaip į Lietuvos savanorius. KASP, kaip taktinis kariuomenės junginys, per tuos metus pasiekė labai daug. Jūs esate tiek Lietuvos kariuomenės, tiek ir Sausumos pajėgų viena

svarbiausių sudedamųjų dalių. Pajėgos vykdo aibę įvairiausių užduočių – dalyvauja tarptautinėse operacijose, budi taikos meto užduočių operacinėse pajėgose, rengia įvairias pratybas. Kaip Sausumos pajėgų vadas didžiuojuosi jūsų kovinio rengimo rezultatais, kurių dėka išnyko skirtumai tarp savanoriškų ir reguliariųjų kariuomenės dalinių.

KASP vadas plk. Romualdas Moldaris:

– Mums smagu tradiciškai susirinkti ten kur viskas prasidėjo – Nepriklausomybės aikštėje. Prieš 21-erius metus Aukščiausioje Taryboje ir kituose svarbiuose jaunos valstybės objektuose mūsų savanoriai įrodė savo tvirtumą. Aktyviai dalyvaudami pratybose šių dienų kariai savanoriai tęsia tradicijas ir įrodo, kad yra nemažiau tvirti. Budėdami taikos meto užduočių operacinių pajėgų sudėtyje, formuodami padalinius tarptautinėms operacijoms ir dalyvaudami bendrose pratybose kartu su reguliarios kariuomenės padaliniais demonstruojame rezervo parengtį. Pasiteisino nauja karių savanorių rengimo sistema pagal 3 parengties pajėgumų lygius: formuojami, rengiami ir parengti pajėgumai.

Rikiuotėje atsiveikinta su Butigeidžio dragūnų mokomuoju batalionu, kuris pajėgoms priklausė nuo 2004 pabaigos iki 2012 metų ir vykdė karių savanorių mokymą. Dabar šis batalionas bus pavaldus tiesiogiai Sausumos pajėgų vadui.

Geriausios kuopos vadas

Kpt. Kęstutis Mincė atsako į „Savanorio“ klausimus

Kęstutis Mincė gimė 1971 m. Alytuje. Baigęs Alytaus 6-ąją vidurinę įstojo į Kauno milicijos mokyklą. Nors formaliai mokykla jau priklausė Lietuvos valstybei, tačiau vadovavo jai seni komunistai, raudonieji dinosaurai, todėl iškart po Sausio įvykių, kursantą Mincę už lietuviškas pažūras iš mokyklos pašalino. Grįžo į Alytų ir tapo savanoriu, dirbo KAD Alytaus zonos Alytaus rajono instruktoriumi, baigė Lietuvos kariškų kursus. 1991 m. gruodžio 30 d. pirmiesiems krašto apsaugos vadams suteikti karininkų laipsniai, K. Mincė tapo jaunesniu leitenantu. Iki 1993 m. tarnavo mobilizacijos specialistu Alytaus apskrities komendantūroje, komendantūras išformavus tęsė tarnybą Alytaus ATGR štabe. 1994–1999 m. vadovavo 132 kuopai, 1999–2002 m. buvo Varėnos RTG 14 bataliono štabo viršininku, po to Dainavos rinktinės štabe – rikiuotės, žvalgybos, logistikos karininkas. Baigė Alytaus kolegiją. 2006–2007 m. dalyvavo tarptautinėje misijoje Kosove. 2007 m. paskirtas 101 kuopos vadu. Apdovanotas Savanorio kūrėjo medaliu, įvairiais krašto apsaugos žymenimis.

Savanorių pajėgose jau turbūt ne-

101 kuopos vadas kpt. Kęstutis Mincė

daug kuopų, kurių vadai tarnybą pradėjo dar 1991 metais?

Nedaug ir tokių vis mažėja, greitai nebeliks visai, mes paskutiniai. Ateina jaunesnioji karta, labiau išsilavinusi, energinga, daugiau pasaulio mačiusi... Joks guduolis laiko sustabdyti negali, dabar kitų eilė, o mes, kurie dar tarnaujame, taip pat nesijaučiame nereikalingi, manau, kad savo pareigą atlikome visai neblogai prieš du dešimtme-

čius, tą patį darome ir šiandien. Viską lemia žmogaus sugebėjimai, sąžinė, pareigingumas ir, savaime suprantama, patriotinė dvasia, lietuviška savimonė.

Tamstos veikla kuopos vado pareigose susilaukė gražaus įvertinimo – 101-oji kuopa pripažinta geriausia 2011 metų kuopa pajėgose. Kuo gi ji išsiskiria iš kitų kuopų?

Tai ne kuopos vado veiklos įver-

Eil. Viliaus Džiavečkos nuotrauka

tinimas, o visų kuopos karių – karininkų, puskarininkų, eilinių savanorių bendrų pastangų rezultatas. Kuo mes išsiskiriam? Aktyviai dalyvavome kovinio rengimo procese, įvairiose pratybose, pavyzdžiui, „Gintarinėje viltyje“, vykdėme taikos meto užduotis, stengėmės propaguoti gynybos idėjas visuomenėje. Kuopos karių lankumas daugiau kaip 70 procentų ir šis rodiklis geresnis nei daugelyje kitų kuopų. Šiaip jau, greitosiomis sunku būti objektyviam ir pasakyti, kuo mes geresni už kitas kuopas. Juk stengiasi, rodo, visi.

Kuopos vadas vienas ne itin ką nuveiks, be būrių vadų, būrininkų, skyrininkų ir... be savanorių. Ką galėtum apie juos pasakyti?

Tik gerus žodžius. Mano pavaduotojas lt. Vaidas Žlabys – jaunas, sumanus karininkas, jam dar viskas prieš akis. Būriams vadovauja vyresnieji leitenantai Joana Kalantaitė, Juozas Luckus ir Rimantas Kazlauskas. Rimti vadai, patirties sukaupe daug. Kuopos ūkį, kuris nėra toks ir menkas, gerai tvarko intendantas srž. Kęstutis Pačkauskas.

Ką galėčiau paminėti, kurios pavardės pirmiausia ateina į galvą? Gr. Juozas Genevičius tarnauja jau dvidešimt metų. Srž. Donatas Vaisvalavičius, srž. Inga Kilinskienė, vrš. Albinas Grinkevičius ir jo sūnus srž. Remigijus Grinkevičius; daug gerų žmonių mūsų kuopoje, galiu vardinti ir vardinti. Kuopoje šiuo metu tarnauja 88 kariai, pernai 14 kuopos karių išėjo į profesinę tarnybą. Į Karo akademiją užpernai įstojo du mūsų kariai, pernai – vienas. Kurie išvyksta į užsienį, palieka ir kuopą, manau, kad geriau turėti mažiau savanorių, bet tikrų, o ne popierinių dvaselių, trumpam į gimtuosius kraštus parplanuojančių.

Kiek žinau, Tamstos irgi laukia rotacija ir kuopą teks perduoti kitam vadui.

Rotuosiuosi netoli – į rinktinės štabo operacijų skyrių, tad kuopa, kuriai vadovavau ketverius metus, visą laik bus čia pat, greta. Man anaipol nebus tas pat kaip ji tvarkysis, kokių rezultatų pasieks, nes juk tai, norėčiau sakyti „mano“, pasitaikau, – mūsų kuopa. Naujam vadui perduosiu gerą kuopą, tikiuosi, kad tokia ji išliks ir ateityje.

Man, kaip senam Lietuvos kariui, džiugu, kad pagaliau mūsų kariuomenėje atkuriamą pusiausvyrą ir mes vėl imamės paties svarbiausio – pasirėngimo savo Tėvynės gynybai, o ne tik tarptautinių misijų.

Kalbėjosi ats. kpt. Vytautas Voveris

Mažeikiškių savanorių gretose

Vytautas MALŪKAS

Mažeikių rajono laikraščio „Santarvė“ korespondentas

Prisikėlimo rinktinės 603-iojoje pėstininkų kuopoje šiuo metu tarnauja 97 savanoriai. Kuopos vadovybė džiaugiasi, kad jų gretose yra apie dešimt savanorių, dešimtmetį skyrusių kilniam tikslui – Tėvynės gynybai. Kai kuriems iš jų Lietuvos kariuomenės dienos išvakarėse suteikti aukštesni kariniai laipsniai.

Tarnauja ir merginos

Pėstininkų kuopai vadovauja kpt. Viktoras Anglickis, jo pavaduotojas vyr. lt. Rimvydas Petrulevičius, intendantė vyr. srž. Daiva Gečienė.

Kuopos intertantė D. Gečienė pasakojo, kad tarp beveik šimto mažeikiškių savanorių yra ir septynios merginos: joms suteiktos visos sąlygos dirbti ir tobulėti fiziškai, semtis karinių žinių, dalyvauti mokymuose ir pratybose.

603-iosios pėstininkų kuopos vadovybė itin didžiuojasi tais, kurie savanorių tarnybai paskyrė per dešimt metų.

Savanorių tarnyba yra organizuojama savanoriškumo principu, o tai reiškia, kad tie žmonės niekieno nevaromi, nespaudžiami ateina į tarnybą: tuo metu keitėsi jų asmeninis gyvenimas, jie darė karjerą, baigė mokslus, susirado darbus. Kai kurie iš jų nebegyvena Mažeikiuose, bet vis tiek suranda noro ir laiko atvykti į pratybas

– Šie kariai – didžiulis pilietiško pavyzdys ne tik mūsų jauniems savanoriams, bet visai mūsų jaunajai kartai: pasirodo, kad atlikti pareigą Tėvynei nebūtina prievolė, nebūtinai kažkieno spaudimas, – teigia vyr. srž. D. Gečienė.

Patriotiška ir pilietiška šeima

Lietuvos kariuomenės dienos išvakarėse Mažeikių 603-iąją pėstininkų kuopą pasiekė džiugi žinia, kad penkiems ilgiausiai tarnaujantiems savanoriams suteikti aukštesni kariniai laipsniai: buvę eiliniai Tomas Pocevičius ir Alfredas Nausėda tapo vyresniaisiais eiliniai, iš vyresniųjų eilinių į grandinius pakelti Gražvydas Nausėda, Šarūnas Juodelis bei Evaldas Šalkauskas.

Vyriausias, jau 15-us metus Savanorių pajėgose tarnaujantis mažeikiškis – gr. G. Nausėda. Jis du kartus apdovanotas Krašto apsaugos savanorių pajėgų medaliais už pavyzdinę kario savanorio tarnybą, ne kartą skatintas vadovybės padėkos raštais.

Trejišiais metais vėliau į savanorių gretas įsijungė Gražvydo brolis vyr. eil. Alfredas Nausėda. Puse metų išstarnavęs savanoriu, jis savo noru atliko pradinę karo tarnybą Kėstučio batalione, po dvejų metų sugrįžo į Savanorių pajėgas, kur tebetarnauja iki šiol. Su savo kolega eiliniu Sauliumi Sudentu Alfredas pateko į rinktinės žvalgų būrį:

čia tarnauja patys ištvermingiausi ir stipriausi kariai, perėję sudėtingą atranką.

Tiek A. Nausėda, tiek dvylika metų savanoriu tarnaujantis S. Sudentas apdovanoti medaliais už pavyzdinę kario savanorio tarnybą, padėkos raštais.

D. Gečienė sakė esanti nustebinta visa mažeikiškių Nausėdų šeima: iš penkių sūnų ne tik Gražvydas ir Alfredas, bet ir dar du yra susiję su Savanorių pajėgomis.

– Per mano dvidešimties metų tarnybą su tokia šeima susiduriu pirmą kartą. Čia ugdomi tikri Lietuvos patriotai, šioje šeimoje nuo mažens sėjami pilietiško dainai, – tikina D. Gečienė.

Įvairių žygių entuziastas

Vienas vyriausių mažeikiškių kuopos karių – trisdešimt dviejų savanoris eil. Egidijus Alčiauskas. D. Gečienės teigimu, jis nedalyvauja jokiuose kursuose, bet prireikus visada ateis į pagalbą

ir tinkamai atliks jam pavestas užduotis. Prieš penkerius metus Egidijus apdovanotas Krašto apsaugos savanorių pajėgų vado padėka už pasiaukojimą ir asmeninį indėlį gesinant degantį mišką Kuršių nerijos nacionaliniame parke, taip pat pagerbtas medaliu už penkerių metų pavyzdinę kario savanorio tarnybą.

Tokių pat apdovanojimų kaip Egidijus yra nusipelnęs ir eil. Donatas Butkus. Vyriškis jau sukūrė šeimą, augina du vaikus.

– Tai vienas ramiausių, santūriausių karių kuopoje, bet tai netrukdo jam būti autoritetu kitiems, – lakoniškai Darių apibūdina kuopos intendantė.

Gr. E. Šalkauskas savanorių pajėgose tarnauja vienuoliktus metus. Per tą laiką vaikas spėjo baigti Klaipėdos verslo ir technologijų kolegiją, padaryti sėkmingą karjerą, ne kartą lankė karinius kursus. Evaldas kuopoje išsiskiria savo dalyvavimu ne tik kuopos, bet ir kitų

tarnybų rengiamuose sudėtinguose žygiuose. Štai šiemet rugpjūčio mėnesį trisdešimt dviejų metų E. Šalkauskas dalyvavo Jonušo Radvilos mokomojo pulko organizuotame žygyje „Radvilų keliais“, kuriame per dvi dienas reikėjo sukurti 84 kilometrus. Įsiminė ir naktinis pėsčiųjų žygis „Pergalių ir kovų keliais“, kai Radviliškio rajone įveikta 50 kilometrų.

Kviečia papildyti savanorių gretas

2000-aisiais metais Savanorių pajėgose pradėjo tarnauti vyr. eil. T. Pocevičius bei gr. Š. Juodelis.

T. Pocevičius per tą laiką yra įvaldęs įvairių ginklų paslaptis: lankė automatinio šautuvo M-14 šaulių, prieštankinio pabūklų bei granaatsvaivadininkų ir minosvaivadininkų kursus. Tomas apdovanotas rinktinės vado padėkos raštu bei medaliu už pavyzdinę kario savanorio tarnybą.

– Labai energingas ir niekad neprarandantis geros nuotaitos, – taip D. Gečienė apibūdina šiuo metu Klaipėdoje gyvenantį, bet į pratybas surandantį laiką atvykti buvusį mažeikiškį gr. Š. Juodelį.

Per vienuolika tarnybos metų Šarūnas įgijo aukštąjį išsilavinimą, padarė karjerą darbe, sukūrė šeimą, lankė įvairius kursus, turi rezervu logistikos specialisto kvalifikaciją. Šarūnas, kaip ir daugelis jo bendražygių, apdovanotas rinktinės vado padėkos raštu bei medaliu už pavyzdinę kario savanorio tarnybą.

Kuopos vadas kpt. V. Anglickis džiaugiasi savo kariais, tarnavusius ir tebetarnaujančius savanorių gretose. Visų kuopos savanorių vardu vadas kviečia į jų kuopą įsijungti visus, kuriems nesvetimas patriotiškumas ir noras tarnauti savo Tėvynei.

Savanoriai kariai G. Nausėda (iš kairės), D. Butkus, Š. Juodelis, T. Pocevičius ir E. Šalkauskas dažniausiai sustinka per šventes ir pratybas.

Kuopos archyvo nuotrauka

Patriotas

Eil. **Vilius DŽIAVEČKA**

„Savonorio“ korespondentas

Eilinį Evaldą Pukelį iš Dainavos rinktinės 104-osios Marijampolės kuopos sutikau tarpautinėse pratybose „Gintarinė viltis-2011“. Buvo pati pratybų pradžia, o savanorių stovykloje tyrojo įsikūrimo ir aktyvių veiksmų laukimo nuotaikos.

Stovyklos apsaugą vykdė dienos tarnyba, tarp jų ir eil. E. Pukelis. Anot Evaldo, tarnyba kariuomenėje jam labai artima, o širdyje jis savanoris nuo pat karinės tarnybos pradžios. Karys, pasirodo, Dainavos rinktinėje tarnauja jau penktus metus, o dar prieš tai 2004-2005 metais yra atlikęs privalomąją tarnybą Garbės sargybos kuopoje:

– Prisimenu, kad tik sulaukęs 18 metų, nuėjau į tuometinį karo prievolės skyrių ir pareiškiau, kad aš toks ir toks, noriu būti pašauktas į Lietuvos kariuomenę, esu tinkamas. Ir man netrukus atėjo šaukimas. Esu dėkingas kariuomenei, kad yra tokia Garbės sargybos kuopa, nes tik ten tarnaudamas galėjau, prie Prezidentūros, rikiuotėje dalyvauti valstybiniuose renginiuose, matyti daug garbių Lietuvos žmonių ir užsienio svečių. Apie tai vėliau pasakojau savo draugams ir šeimos

nariams. Tokia tarnyba yra garbė. Man patiko rikiuotė, ginklai, drausmė, tačiau kuomet tarnybai baigiantis galėjau pasilikti, nesukybėjau apsispręsti, norėjosi nuo tarnybos šiek tiek atitrūkti. Ir aš visai nesigailiu, kuriam laikui tapęs civiliu – Marijampolės kolegijoje įgijau aukštąjį išsilavinimą ir dabar sėkmingai tarnauju Savanorių pajėgose.

Tiesą sakant, iki tol nelabai žinojau apie galimybę tarnauti būtent taip, savanoriškai, tarnybai skiriant ne visą laiką, o tiek, kiek išgali. Idėja labai graži ir įstatymų bazė formaliai tvarkinga, tačiau ne viskas tvarkoje, kaip turėtų būti. Manau, kad nieko baisaus, jei ne visi civiliai žino apie galimybę tarnauti Savanorių pajėgose. Aš gi taip pat nežinojau, kol nesusidomėjau, tačiau kai ankstesnėje darbovietėje, žmonės menkai išmanantys įstatymus, man pasiprašius į pratybas, pasiūlė imti neapmokamų atostogų – apėmė pyktis ir nerimas. Rodžiau šaukimą, aiškinu savo statusą ir galiojančius įstatymus. Taip negalima, juk yra juridinis pagrindas, kuriuo remiantis savanoriai tarnybos metu yra išleidžiami iš tiesioginių darbų. Pavyzdžiui, dabartinėje darbovietėje – mokykloje darbo žiniaraščiuose žino, kaip pažymėti mano karinėje tarnyboje pra-

Eilinis Evaldas Pukelis

Vrš. Alvydo Tamošiūno nuotrauka

leistas dienas ir kokiu pagrindu mane išleisti iš darbo. Tai labai gerai, tačiau pirmuoju atveju turi labai stengtis, kad pats tvarkingai išvyktum į pratybas, kur tikrai ne kurortai laukia ir teks gerai paprakaituoti. Vieną dieną, jei žmogus nepakeis darbo, esant tokiam darbdavių požiūriui, jam teks atsiveikinti su tarnyba arba

su darbo vieta. Ne vienam, susidūrusiam su savanorystės ir civilinio darbo suderinimo klausimais, vadinamosios motyvacijos tarnybai nebeliko...

Pats Evaldas šiuo metu dirba technologijų mokytoju Marijampolės Jono Totoraičio pagrindinėje mokykloje. Jaunas vyras dažnai savęs klausia, kodėl tarnauja

būtent Savanorių pajėgose? Ir visa da suranda atsakymą – kad tai yra puiki galimybė būti aktyviojo rezervu kariu – dalyvauti kursuose, mokyklose ir šalia viso to dirbti savo mėgstamą darbą. Ir jeigu taip patinka – dilemą apie profesinę tarnybą galima palikti ateičiai. Tarnaujant savanoriu, pasak Evaldo, norėtusi tik vieno – kad tarnyboje vadai daugiau akcentuotų patriotizmą ir kad idėjinė, ne vien karinė tarnybos pusė būtų puoselėjama. Reikia suprasti, kad savanoriai ateina tarnauti ne vien atlygio už atitarnautas dienas skatinami, kad yra ir taurioji šio apsisprendimo pusė – tarnauti savo tėvynei ir ją ginti, jei reikės. Kokia forma ugdyti patriotizmą? Gal paskaitomis, švietimu, kad visi žinotų, kada pirmieji savanoriai atsirado, ir kokie buvo jų tikslai, jau nekalbant apie istorinį kontekstą. Kariuomenė be patriotizmo, tautiškuo, lietuviškos dvasios nedaug ką tenuveiks. Kuomet visi žinos, kokiomis sąlygomis kūrėsi, kariavo nepriklausomybės kovų savanoriai, kaip miškuose vargo partizanai, kaip savo veiklą pradėjo 1990-91 metų savanoriai, tuomet atsiradęs daugiau ryžto patiemis stengtis, nebūti prastesniems. Ir dar – tada ir mūsų aprūpinimo problemos, vadina moji ekonominė krizė, atrodys beveik niekinės. Gaila, kad patriotizmas Lietuvoje atgyja tik realios grėsmės akivaizdoje, kai jau nėra kur dėtis. Dabar visuomenė atrodo nevieninga, susiskaldžiusi, be galo politizuota ir patriotizmas, švelniai tariant, nebemadingas. Daug jaunimo emigravę. Ir kas iš jų gintų Lietuvą?

Du dešimtmečiai

Pasakoja Priskėlimo rinktinės srž. Saulius Trumpis, šiuo metu tarnaujantis PAG-14 grupėje

Mano tarnyba Savanorių pajėgose prasidėjo 1992 metų rugpjūčio 5 dieną. Prisiečiau Pakruojo mieste. Tų pačių metų gruodžio mėnesį baigiau būrių vadų kursą Vilniuje, SKAT vadų mokymo centre, gavau puskarininkio laipsnį. Tarnavau Šiaulių rinktinės 651 kuopoje būrio vadu. 1993 metų liepos 4 d. dieną pradėjome saugoti Joniškių naftos perpumpavimo stotį. Taip tapau profesinės karo tarnybos kariu iki 1999 metų sausio 1 dienos.

Po to vėl grįžau į savanorių gretas, baigiau kulkosvaidininko bei minosvaidininko kursus Radviliškio mokymo centre. Lietuvos karo akademijoje baigiau kuopos vado kursą, po kurio man suteiktas vyresniojo seržanto laipsnis.

2010 metų rudenį dalyvavau tarpautinėse pratybose Latvijoje „Kardo kirtis“, po jų pareiškiau norą dalyvauti tarpautinėje misijoje, PAG-14 gretose. Pasirengimo metu, baigiau vairavimo įgūdžių ir visureigio vairavimo bei remonto kursus, kurie, beje, labai pravertė čia, Afganistane.

Ši misija man pirmoji, važiauvau, todėl, kad norėjau pats savo akimis viską pamatyti, įgyti praktinių įgūdžių.

Mano tarnyba čia – budėjimai ir naktiniai patruliai.

Tarnyba misijoje nėra ypatingai sunki ir varginanti. Sargybos, kaip sakoma, – mūsų duona, pradžioje buvo kiek sunkiau. Nuovargio didelio nėra, prie visko priprantama,

Srž. Saulius Trumpis

užtenka laiko ir poilsiui ir laisvalaikii. Lengva planuoti savo veiklą, kai žinai, kas ką ir kada darys. Oras mus dar lepina, šalta tik patruliuojant naktimis, tada pajunti tikrąją Afganistano žiemą. Įsimintinas naktinis patrulis buvo, kai pirmą kartą gausiai prisnigo ir teko prisiminti žiemos vairavimo įgūdžius. Čia ne Lietuva, keliai siauri ir vingiuoti, įkalnės ir nuolydžiai, be to važiuojam naktį be šviesų su naktinio matymo prietaisais. Kiekvieną kliūtį reikia įvertinti, nes važiuojanti ne vienas, atsakai už visą mašinos ekipažą, net menkiausia klaida gali blogai baigtis.

Laisvalaikio pakanka, jo metu daugiausia bendrauju su savo šeima, palikau juos vienus ir be manęs jiems kiek sunkoka. Tai bent jau dažniau skambinu, kad jie nesijaustų vieniši. Ryšys su namais man labai svarbus, jie manęs laukia sugrįžtant, džiaugiuosi kad turiu mylimus artimuosius, kurių labai pasiilgau.

Jeigu pasitaikys galimybė, nedvejodamas vyksiu į misiją ir antrą kartą.

Užrašė vyr. ltn. **Tomas Pakalniškis**

Norėjau patekti į Afganistaną

Eil. **Marija BEKERAITĖ**

Didžiosios Kovos rinktinės 801 kuopos savanorė

Vilniaus universiteto studentė

Į Savanorių pajėgas atėjau svajodama patekti į misiją. Kodėl? Daugelis manęs to klausė – kas gali traukti į tolimą, karo numiotą šalį, toli nuo namų ir savų žmonių? Į šį klausimą atsakymo ieškojau ilgai ir dar neradau. Tiesiog kartais norisi daryti dalykus, ir neįmanoma paaiškinti kodėl. Žinoma, studijos Vilniaus universiteto Orientalistikos centre davė daug – į Afganistaną vykau jau žinodama apie ten gyvenančių žmonių kultūrą, religiją ir netgi mokėdama kalbą. Vykau giliau pažinti kultūrą, pažvelgti iš arčiau į ten gyvenančių žmonių papročius ir gyvenimo būdą.

Mano pareigos – civilių ir karių bendradarbiavimas – puikiai tiko mano tikslams. Atvykusi į Čagčaraną buvau nustebinta tvyrančia ramybe. Pasaulį dažniausiai pasiekia žinios apie sprogimus, savižudžius, teroro aktus, o Čagčarano žmonės tiesiog bando gyventi savo kasdienį gyvenimą ir stengiasi atsiritoti nuo pavojingos veiklos. Žinoma, ir čia įvyksta nusikaltimų, tačiau čia naktį jausčiausi saugiau nei Vilniuje, kokiose nors Justiniškėse. Tam suprasti nereikėjo daug laiko, nes mano darbas – tiesiogiai bendrauti su žmonėmis, ypatingai su moterimis ir vaikais. Lankiau

vaikų darželius, mokyklas ir vaikų veiduose mačiau norą gyventi taikiai ir ramiai. Jie išties nelabai skiriasi nuo Lietuvos ar bet kurios kitos pasaulio šalies vaikų – išdykę, smalsūs ir atviri.

Atskira tema – Afganistano gamta. Važiudama patruliuoti visą laiką dairausi pro langus –

mums, lietuviams, neįprasti kalnuoti peizažai mane pakerėjo. Nors kas dieną matau tą patį vaizdą, jis nenustoja manęs stebinės ir žavėjęs. Kalnai būna rudi, gelsvi, oranžiniai... Labai laukiu pavasario, kai kalnai pasipuoš pavasarine žaluma.

Laikas čia bėga nepaprastai greitai. Galbūt dėl to, kad tarnyba nėra monotoniška, kiekviena diena skiriasi nuo praėjusios ir pateikia naujų staigmenų. Kol kas nenoriu net galvoti apie grįžimą į Lietuvą – matyt, tam dar neatėjo laikas – turiu atlikti savo darbus čia.

Eil. Marija Bekeraite su afganų vaikais

Vyr. ltn. **Tomo Pakalniškio** nuotrauka

Savanoriai bėgime „Gyvybės ir mirties keliu“

Finišuoja Dainavos rinktinės kariai

Eil. Vilius DŽIAVEČKA

„Savanorio“ korespondentas

Sausio 8 dieną Vilniuje vyko XXI bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“, skirtas žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti. Jame kartu su bėgimo entuziastais dalyvavo daug Lietuvos karių ir Lietuvos šaulių sąjungos atstovų. Prieš bėgimą Antakalnio kapinėse vyko žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimo ceremonija, renginio organizatoriai ir dalyviai padėjo gėlių ant jų kapų.

XXI bėgime „Gyvybės ir mirties keliu“ triumfavo Didžiosios Kovos rinktinės 801 (CKB) kuopos savanoris vyr. eil. Darius Sadeckas. Pirmasis jis atbėgo ir 2010 metais. Šiemet bėgime iš viso dalyvavo apie 2,5 tūkst. bėgikų.

- Labai malonu dalyvauti tokiam masiniam renginyje, kai tūkstančiai žmonių išbėga pagerbti Sausio 13-osios aukų atminimo. Čia žmonės ne tiek varžosi, kiek dalyvauja ir palaiko sportinę bei tautinę dvasią. Džiaugiuosi savo kariais, kurie visi įveikė atstumą ir įrodė, jog turi pakankamai valios ir išvermės. Vieną yra bėgti su sportine apranga, kita – su uniforma ir kariškais batais, – sakė bėgimo distanciją įveikęs Dainavos rinktinės vadas plk. ltn. Rimantas Jarmalavičius.

Anot rinktinės vado, Alytaus įgulai šiemet atstovavo maždaug po 30 karių iš Dainavos rinktinės ir Birutės bataliono. Rinktinės komanda šįkart sudaryta beveik vien iš profesionalios karo tarnybos karių, savanorių tik ketvirtadalis. Savo kariams vadai nori parodyti pavyzdį ir požiūrį į karinę tarnybą bei Sausio įvykius.

Kpt. Ramūnas Murauskis iš Dainavos rinktinės štabo dalinosis įspūdziais:

- Toks bėgimas visada yra rimtas išbandymas. Stengiamės pasirodyti tvarkingiau, greičiau, kariškiau, o tai reikalauja pastangų. Ypač bėgant į kalną. Šis renginys, manau, yra labai reikšmingas kariams, pirmiausia – savanoriams. Būdamas kariūnu bėgau keturis kartus. Dabar dalyvauju vėl. Aišku, tam buvau pasiruošęs tiek fiziškai, tiek morališkai. Tikrai reikėtų padėkoti mūsų rinktinės vadi, kuriam priklauso šita idėja, kad bėgikų pagrindą sudarytų profesionalios karo tarnybos kariai.

Pusmetį Dainavos rinktinėje tarnaujantis j.eil. Ignas Volungevičius sakė, kad jį dalyvauti bėgi-

Bėgimo nugalėtojas vyr. eil. Darius Sadeckas iš Didžiosios Kovos rinktinės 801 kuopos

me labiausiai skatino patriotiniai jausmai ir, žinoma, draugai.

Eil. Povilas Ulevičius, Dainavos rinktinėje tarnaujantis pusantrų metų, bėgime dalyvauja jau antrą kartą. Savanoriui šis renginys tapęs ne tik sporto švente, bet ir tradicija, kasmet būtent tokiu būdu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Be abejonės, žinodami, kad karys jau yra bėgęs, pakartotinai dalyvauti skatina vadai ir tarnybos draugai.

Į bendrą bėgikų vorą rikiavosi ir Priskėlimo rinktinės štabo viršininkas mjr. Linas Idzelis:

- Šiame bėgime pradėjau dalyvauti dar mokymamasis Lietuvos karo akademijoje, vėliau keletą kartų dalyvavau individualiai. Dabar, po gana ilgokos pertraukos, grįžtu. Šis bėgimas ir sporto, ir Sausio 13-osios aukų atminimo renginys. Čia sutinku senus draugus, bendražygius, su kuriais kartu įveikiame sunkumus.

Savanoriai j. eil. Andrius Olišauskas, j. eil. Justinas Kislerevičius, eil. Marius Jaraminas visi iš Didžiosios Kovos rinktinės 802 kuopos. Civiliam gyvenime savanorių trijulė – VGTU aviacijos mechanikos ir elektronikos inžinerijos studentai. Visi vaikinai, gimę būtent

Didžiosios Kovos rinktinės savanoriai j. eil. Andrius Olišauskas, j. eil. Justinas Kislerevičius ir j. eil. Marius Jaraminas.

Vyr. srž. Eugenijaus Žygaičio ir autoriaus nuotraukos

1990-1991 metais, mėgsta lengvąją atletiką, sportą, ir šiame, bėgime, išskyrus Andrių, dalyvauja pirmą kartą. J. eil. A. Olišauskas kartą jau bėgo, tačiau tuomet – dar kaip civilis. Iš Panevėžio kilusio eil. M. Jaramino taip pat negąsdina nei 9 km, nei uniforma ir kariški batai, vaikinai nuo paauglystės sportuoja, yra bėgęs ir maratoną. Vienintelis j. eil. Kislerevičius, iki šiol nėra dalyvavęs tokio lygio bėgime, tačiau, kaip buvo pats įsitikinęs, – su draugais atstumą tikrai įveiks.

Besirengdami bėgimui vyrai susimąstė apie istoriją:

- Visi gynę Parlamentą ar televizijos bokštą, kovoję už tėvynę, buvo savanoriai, kaip ir mes dabar. Bėgdami mes pagerbsime žuvusiuosius, juos prisiminsime.

Vrš. Eimantas Tamulynas, Šalčininkų šaulių kuopos vadas, dalyvauti bėgime atsivežė 45 savo kuopos šaulius. Dauguma jų dar moksleiviai – vaikinai ir merginos, beveik visi su trispalvėmis kepuraitėmis. Neįtikėtina, bet kai kurie šių jaunuolių bėgime dalyvauja 4-ą ar net 5-ą kartą. Viršila sako, su savo jaunimu dalyvauja įvairiuose visuomeniniuose renginiuose. Ir tai jau tampa gražia tradicija, kurios nebesinori laužyti:

- Net neabejoju, kad šauliškai, bėgdami Vilniaus gatvėmis link televizijos bokšto, susimąsto apie Sausio įvykių prasmę, apie mūsų aukas. Taip susiklostė, kad aš Lietuvos kariuomenėje tarnauti pradėjau „tik“ nuo 1991 metų rugpjūčio 5 dienos, o per sausio įvykius tebetarnavau toli – rusų kariuomenėje. Prisimenu du dalykus – nebuvo įmanoma susiskambinti su namiškiais Lietuvoje, o vėliau dar tekdavo gerokai pasiginčyti, bandant įrodyti, kad viskas Vilniuje buvo ne taip, kaip Sausio įvykius interpretavo Maskvos televizija...

Plk. ltn. Ričardas Leikus

Sausio 22 d. tragiškai žuvo ats. plk. ltn. Ričardas Leikus.

R. Leikus gimė 1958 m. Rokiškio rajone, mokėsi Panevėžio J. Balčikonio vidurinėje mokykloje. 1979 m. baigė Karaliaučiaus karinę techninę aviacijos mokyklą, 1988 m. – Kurgano aukštąją karo aviacijos mokyklą, 2001 m. tobulinosi Vokietijoje.

Savanorių pajėgo-

se tarnavo nuo 1993 m. kovo mėnesio. Dirbo Panevėžio ATGR štabo vyresniuoju specialistu, 52 bataliono vadu. Nuo 1998 m. iki 2001 m. vadovavo Tauro apygardos 4 rinktinei, nuo 2001 m. iki 2008 m. – Vyčio apygardos 5 rinktinės vadas. Išėjęs į atsargą dirbo valstybinės įmonės „Regitra“ Panevėžio filialo direktoriumi, aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje.

Toli nuo Lietuvos

Atkelta iš 6 psl.

Vis tiek buvęs policininkas gavo 10 metų. Nekrošius vilčių neprarado, tapo NKVD informatoriumi. Kai enkavėdistai kvosdavo kareivį, nemokantį rusiškai ar tik apsimetantį nemokančiu, vertėjo pareigas patikėdavo Nekrošiui arba buvusiam ulonų pulko leitenantui, vėliau pulko politiniam vadovui, tačiau vis tiek atsidūrusiam lageryje, Andriui Šarupičiui. Šarupičiui bausmę sumažino ir paleido. Lietuviai jam patarė Lietuvoje nesirodyti, jeigu nori išsaugoti gyvastį, bet išdavikas likti Rusijoje nepanoro, grįžo ir gyveno Kaune. Nekrošius mirė Norilске.

Panašus į Nekrošių buvo ir 615-ojo artilerijos pulko štabo raštvedys Stasys Žilys. Baigęs gimnaziją, dirbo raštininku Kauno policijoje,

vėliau priimtas raštvedžiu į kariuomenės artilerijos inspekciją. Areštuotas, nes dirbo policijoje ir dar priklausė Šaulių sąjungai. Labai nesispyrijo ir iškart ėmė padliauti.

- Taip, aš labai trumpai, vos du mėnesius, priklausiau karinei-nacionalistinei, pasakyčiau, fašistinei, šaulių organizacijai, tačiau įstojau ne savo noru. Kas nepriklausė Šaulių sąjungai, tas negalėjo gauti jokio darbo, – nė nemirktelėjęs drožė Žilys. – Tarybų valdžios atžvilgiu aš nusiteikęs teigiamai, o jeigu ką ir pasakiau, tai netyčia. Iš mano pažįstamų Norilске yra diviziono vadas Aleksiejūnas, kapitonas Staronis, Saročkinas, karo technikas Žiauka, būrio vadas Petronis. Jų antitarybinės pažiūros man žinomos, galiu papasakoti.

Dėl ilgamečio Tauro ir Vyčio rinktinių vado ats. plk. ltn. Ričardo Leikaus tragiškos mirties reiškiamame nuoširdžią užuojautą velionio šeimai ir artimiesiems.

Krašto apsaugos savanorių pajėgos

Skauđią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame ats. plk. ltn. Ričardo Leikaus artimuosius ir tarnybos draugus.

Sausumos pajėgų vadovybė

Mes visi bejėgiai prieš lemtį ir mirtį, tačiau bent šia užuojauta norime palengvinti praradimo skausmą. Dėl ats. plk. ltn. Ričardo Leikaus tragiškos mirties nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą ir artimuosius. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šių sunkių netekties valandą.

Vyčio rinktinė ir PAG-14 pamaina

Skauđią netekties valandą, dėl mylimos mamos mirties nuoširdžiai užjaučiame gr. Svajūną Užkurą ir ats. srž. Gintarą Užkurą.

Vyčio rinktinė

Reiškiamame nuoširdžią užuojautą vyr. srž. Dariui Bardauskui dėl tėvo mirties.

Žemaičių rinktinė

Pilietiškumo pamoka štabe

Vilma KOJELIENĖ

Žemaičių rinktinė

Žemaičių rinktinė, bendradarbiaudama su švietimo įstaigomis, aktyviai vykdo agitacinę veiklą. Pernai Klaipėdos regiono karo prievolės ir komplektavimo skyrius kartu su rinktinės kuopomis, siekdami populiarinti kariuomenę jaunimo tarpe, aplankė daugiau kaip 50 švietimo įstaigų, dalyvaavo įvairiuo-

se jaunimo renginiuose, vasaros stovyklose, rengė ginklų parodas ir kariškas estafetes. Taip agituojama tapti kariu savanoriu, profesionalios karo tarnybos kariu ir ateiti į būtinuosius karinius mokymus.

Ypač džiugu, kai susitikimai organizuojami mokyklų iniciatyva. Tada kariai sulaukia didelio moksleivių susidomėjimo. Mokyklos kviečiasi karius į valstybinių švenčių minėjimus, profesinio orientavimo pamokas. Moksleivius, ypač berniukus, labiausiai domina ginklų ir kariinės ekipuotės parodos.

Vieno tokio kvietimo sulaukė me ir gruodžio mėnesį, prieš pat Kalėdas.

Klaipėdos vaikų globos namų „Danė“ direktorės prašymu, rinktinės štabe surengėme susitikimą su šios įstaigos globotiniais. Grupelė vaikų, lydimi socialinės pedagogės, idėmiai stebėjo štabo ir aptarnavimo kuopos žvalgų programą. Žvalgų būrio vadas lt. Artūras Lukševičius ir būrininkas vyr. srž. Darius Anužis parodė vaikams filmą apie žvalgus, surengė ginklų parodą, pademonstravo ekipuotę. Nuoširdūs vaikų klausimai ir susidomėjimo kupini žvilgsniai – geriausia dovana kariams artėjančių švenčių proga.

„Aš būsiu karys“, – tvirtino ne vienas renginio dalyvis. „Bet norėčiau jau dabar, o 18 metų man dar negreit“, – guodėsi vienas. Vaikams pasiūlėme pirmiausia tapti jaunaisiais šauliais, o jau paskui ateiti ir į Savanorių pajėgas. Globos namų „Danė“ socialinė pedagogė, kalbėjo, kad vaikams, augantiems be tėvų, ypač svarbu gyvenime turėti autoritetą, kažko siekti, į kažką lygiuotis. Todėl tokie susitikimai – naudinga pilietiškumo, vyriškumo ir nuoširdaus bendradarbiavimo pamoka mažiesiems.

Druskininkų rezistencijos ir tremties muziejuje

Savanoriai muziejuje. Priekyje: rinktinės vadas plk. lt. Rimantas Jarmalavičius (dešinėje) ir 109 kuopos vadas kpt. Kęstutis Valenta.

Kpt. Kęstutis VALENTA

Dainavos rinktinės 109 kuopos vadas

Vieną gruodžio popietę mūsų kuopos kariai apsilankė Druskininkų rezistencijos ir tremties muziejuje. Pakvietė muziejaus vadovas Gintautas Kazlauskas, atvyko ir rinktinės vadas plk. lt. Rimantas Jarmalavičius. Muziejininkai papasakojo apie muziejaus kūrimą, supažindino su ekspozicijomis. Didžiausio savanorių dėmesio susilaukė ekspozicija apie laisvės kovas Dzūkijoje. Kariams buvo didelė staigmena: į muziejų pakviestas ir prisiminimais apie Kalniškės mūšį pasidalijo vienintelis gyvas to mūšio dalyvis Alfonsas Juškauskas-Pakalniškis, kuris ir po 66

metų stebėtina smulkiai atsiminė mūšio, vieno didžiausių Lietuvoje, detales. Muziejininkai pasidžiaugė glaudžiu bendradarbiavimu su 109 kuopos kariais savanoriais ir padėjo už pagalbą atstatant laisvės kovotojų žemines Viršurodukyje bei Jaskonyse, šalia Ratnyčėlės upelio, taip pat už dalyvavimą įvairiuose renginiuose, pagerbiant laisvės kovotojų atminimą.

Muziejininkai su rinktinės vadu aptarė tolimesnės bendravimo ir bendradarbiavimo galimybes. Plk. lt. R. Jarmalavičius padėjo už įdomią ekskursiją bei muziejuje sukauptą laisvės kovų ekspoziciją ir įteikė muziejaus vadovui Savanorių pajėgų 20-iai išleistą knygą „Tėvynės sargyboje“.

Kalėdos Afrikoje – komandiruotės įspūdžiai

Gr. Kristina SMULKYTĖ

Prisikėlimo rinktinės 603 kuopa

Studijuodama Kaune, dar trečiame kurse įsidarbinau jaunoje, tuomet dar nedidelėje, bet perspektyvioje aviakompanijoje, įsikūrusioje Karmėlavos oro uoste. Kompanija, užsiimanti keleivių ir krovinių pervežimu Europoje ir už jos ribų, nuolat pateikia naujovių, neleidžia „užsisėdėti“ ir skatina tobulėti visose srityse. Įmonės veiklos geografija plati, tad darbo reikalais pabuvoti svečiose šalyse tenka dažnai.

Kompanijai pradėjus vykdyti skrydžius Afrikoje per praėjusius metus ne kartą teko lankytis Kongo respublikoje, Gabone. O prieš šventes su silke, juoda duona ir žinoma kūčiukais atsidūriau Toge. Čia su kolegomis ir „eglutę“ papuošėme, tačiau Kūčių vakarą sutikau jau kitur – Pusiaujo Gvinėjoje. Bet ir čia pasiruošėme lietuvišką Kūčių stalą.

Lankantis anapus pusiaujo pastebėjau, kad daugumos vietinių kalboje dažnai nuskamba žodis „Afrika“. Man tai atrodė keistoka, mes gi kalbėdami apie gyvenamą vietą dažniausiai sakome savo valstybės, o ne žemyno pavadinimą. atrodytų, kad visa Afrika yra tarsi viena didelė valstybė. Tik pabuvus skirtingose Afrikos šalyse, suvokiau kokia ji skirtinga.

Labiausiai įsimintinas pasiruošimas pirmajai kelionei į Afriką. Nors

Afrikiėtis demonstruoja savo lėktuvą. Kongas.

kolegos ir „supažindino“ su situacija, jaudulys niekur nedingo. Tos šalys gali „pasipuikuoti“ didžiule „puokšte“ ligų, tad pirmiausia skiepai, priemonės nuo uodų ir tik tada apsauginis kremas nuo saulės.

Vėlyvą 2011 metų sausio vakarą, po 14 valandų skrydžio, pagaliau pasiekėme Kongo respublikos žemę – Puent Nuaro oro uostą. Po varginančios kelionės iš žemiškos tėvynės, niekaip negalėjau suvokti tiesiai į veidą tvoktelėjusio karščio. Net akiniai aprasojo. Stovėjau tamsoje ir dairiausi maliarijos nešiotų – moskitų. Bet jų čia nebuvo matyti. Jau

kitą rytą mano balso stygos atsiskaldė „tarnauti“, mat oro temperatūra apie 40 laipsnių, o visose patalpose, kur yra kondicionieriai, tik 18 C. Pirmosiomis dienomis labiausiai trikdė skurdi aplinka, visur didžiulė netvarka ir tyran-tis tvaikas.

Puent Nuaras, nors ir skurdokas, tačiau pilnas, draugiškai nusiteikusių ir prancūziškai vis kalbinančių vietinių, miestas. Labiausiai jį primena neasfaltuotos gatvės, pilnos mėlynų taksi automobilių, kurių vidus išpuoštas dulkių sluoksniu nusėtomis plastikinėmis gėlytėmis ir gatvėje nenusakomo skonio parduodami

įvairūs vaisiai. Tiesa, tikrų bananų ir ananasų pavyko paragauti ir į Lietuvą.

Įdomus pas juos ir automobilių „avarinis ženklas“: kai gatvėje pamatėme medžio šakomis apkaistytą automobilį – vaizdas lyg iš mašinos krūmai augtų – nelabai supratome, kas vyksta. Vėliau paaiškino, jog taip jie perspėja kitus, kad mašina šiuo metu negali važiuoti toliau.

Iš visų aplankytojų Afrikos vietovių svetingiausias ir saugiausias man pasirodė Port Žantilis – antras pagal dydį Gabono miestas. Su kolegomis vakarieniaudavome puikioje kaviniukėje prie vandens, po atviru dangumi. Pamačiusi ją dienos šviesoje supratau, kodėl ji dieną neveikdavo, o kai sutemdavo lūždavo nuo lankytojų. Vakarieniaudama stengdavusi galvoti tik apie puikų maistą, nors šmėkstelėdavo mintys ir apie sanitarines sąlygas.

Čia tarp gyventojų nemažai baltaodžių, atvykusių dirbti naftos verslovėse. Jaukus miestas, asfaltuotos gatvės, suvenyrų turgavietės, draugiški žmonės. Saugu ir tamsiu paros metu, o čia temsta šeštą valandą vakaro.

Teško dalyvauti ir žvejyboje. Čia susirenka visas kaimas, ne tik vyrai, bet ir moterys su vaikais. Vienas didžiulio tinklo galas priišamas krante, o visas tinklas leidžiamas

į vandenį, plaukiant skobta valtimi. Apsukusi lanką valtį išplaukia į krantą toliau ir tada jau sukibę vyrai ir moterys traukia abu tinklo galus į krantą. Stebėtina, kiek daug laimikio jie tąkart pagavo. Vos spėjau pasigrožėti laimikio įvairove, o moterys puolė jį dalintis. Jau po keilių minučių pakrantėje liko tik vyrai, kurie traukė laivus į krantą. Po tokių žvejybų krante lieka gulėti rykliai su nupjautais pelekais, mat vietiniai pačių ryklių nevalgo, tik sriubą iš jų pelekų išsiverda. Žvejų miestelio gyventojai taip ir gyvena: pasigauna žuvies, dar raudonžemio darže kažkas užauga.

(Bus daugiau)

Gabonas. Vaikas žvejų miestelyje. Nuotraukos iš autorės asmeninio archyvo

Savonoris, SL 1469. steigėja Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba. leidžia Krašto apsaugos savanorių pajėgas. Laikraštis išeina vieną kartą per mėnesį.

Eina nuo 1991 02 09

Redakcijos adresas: LT-05110 Viršuliškių 36, Vilnius
El. paštas: Vytautas.Voveris@mil.lt, Vilius.Dziavecka@mil.lt
Spausdino „Respublikos“ spaustuvė, M.Sleževičiaus g. 7, Vilnius.
Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai. Tiražas 2000 egz.
Indeksas 0099

Redaktorius ats. kpt. Vytautas Voveris
Korespondentas eil. Vilius Džiavečka
Dizainerė Jurgita Šeštokaitė